

**I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE
IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA W RADOMIU**

PRZEDMIOTOWE OCENIANIE

Z CHEMII

ZAKRES PODSTAWOWY, ZAKRES ROZSZERZONY

Spis treści

I.	Podstawa prawna	2
II.	Cele Przedmiotowego Oceniania	2
III.	Prawa i obowiązki Ucznia	3
	A. Prawa Ucznia	3
	B. Obowiązki Ucznia	3
IV.	Sprawdzanie i ocenianie osiągnięć edukacyjnych	4
	A. Zasady sprawdzania i oceniania prac pisemnych	4
	1. Pisemne prace klasowe	4
	2. Kartkówki	4
	3. Pisemne prace domowe	5
	B. Zasady oceniania wypowiedzi ustnych	5
	C. Wagi przypisywane poszczególnym formom aktywności	6
V.	Kryteria oceniania	7
	1. Celujący (6)	7
	2. Bardzo dobry (5)	8
	3. Dobry (4)	9
	4. Dostateczny (3)	10
	5. Dopuszczający (2)	10
	6. Niedostateczny (1)	11
VI.	Uwagi końcowe	11

I. Podstawa prawna

1. Ustawa o Systemie Oświaty z dnia 7 września 1991 r. (t.j. Dz.U.2016.1943 ze zmianami).
1. Rozporządzenie Ministerstwa Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U.2015.843 ze zmianami).
2. Rozporządzenie Ministerstwa Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. poz. 977 oraz z 2014 r. poz. 803).
3. Statut I Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika w Radomiu – Rozdział 9 – Ocenianie Wewnątrzszkolne.
4. Program nauczania:
 - Romuald Hassa, Aleksandra Mrzigod, Janusz Mrzigod, To jest chemia. Program nauczania chemii w zakresie podstawowym dla szkół ponadgimnazjalnych, Warszawa 2012
 - Alicja Talewska, Chemia. Program nauczania w liceach i technikach. Zakres rozszerzony, Oficyna Edukacyjna Krzysztof Pazdro, Warszawa 2012..

II. Cele Przedmiotowego Oceniania

Przedmiotowe Ocenianie z przedmiotu chemia określa wymagania edukacyjne stanowiące podstawę do mierzenia efektów jakości pracy Ucznia, oceniania jego postępów w nauce (przyrost wiedzy i umiejętności) oraz klasyfikowania i promowania Uczniów.

Przedmiotowe ocenianie ma na celu:

1. systematyczne wspieranie rozwoju Ucznia poprzez diagnozowanie jego osiągnięć w odniesieniu do wymagań edukacyjnych;
2. wypracowanie i przestrzeganie czytelnych reguł oraz skutecznego systemu współpracy pomiędzy Nauczycielem, Uczniem i Rodzicami;
3. motywowanie Ucznia do dalszej pracy, pomoc w samodzielnym planowaniu własnego rozwoju;

4. kształtowanie świadomości Ucznia w zakresie umiejętności dokonywania refleksji i samooceny własnej pracy;
5. dokonywanie ciągłej ewaluacji działań edukacyjnych i bieżące podawanie Uczniom i Rodzicom informacji zwrotnej na temat efektów pracy Ucznia;
6. wykorzystanie wyników osiągnięć pracy Nauczyciela i Uczniów do planowania i modyfikowania działań edukacyjnych Nauczyciela.

III. Prawa i obowiązki Ucznia

A. Prawa Ucznia

1. Uczniowie znają zasady oceniania z przedmiotu chemia i zostają zapoznani z PO na początku roku szkolnego a o ewentualnych zmianach są poinformowani natychmiast po ich wprowadzeniu.
2. Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do zajęć lekcyjnych jeden (przy jednej godzinie tygodniowo) lub dwa razy w semestrze (przy min. dwóch godzinach tygodniowo). Nieprzygotowanie zwalnia z odpowiedzi ustnej, obowiązku przedłożenia zeszytu lub pracy domowej oraz z pisania kartkówki. Zgłoszenie nieprzygotowania nie zwalnia z zapowiedzianych prac kontrolnych i sprawdzianów.
3. Nauczyciel respektuje tak zwany „szczęśliwy numer”, który nie zwalnia z zapowiedzianych wcześniej sprawdzianów.
4. Oceny efektów pracy są jawne dla Ucznia.
5. Uczniowie mają prawo do zgłaszania Nauczycielowi własnych uwag i zastrzeżeń dotyczących sposobu oceniania efektów ich pracy.

B. Obowiązki Ucznia

1. Posiadanie zeszytu przedmiotowego i systematyczne prowadzenie notatek.
2. Posiadanie podręcznika i zbioru zadań.
3. Systematyczny i aktywny udział w zajęciach lekcyjnych.
4. Systematyczne przygotowywanie się do zajęć lekcyjnych, rzetelne przygotowywanie zadań (prac) domowych.

IV. Sprawdzanie i ocenianie osiągnięć edukacyjnych

A. Zasady sprawdzania i oceniania prac pisemnych

1. Pisemne prace klasowe

- Sprawdziany pisemne są obowiązkowe.
- Sprawdzian pisemny zapowiadany jest przez Nauczyciela co najmniej na siedem dni przed terminem.
- Nauczyciel podaje uczniom zakres materiału.
- Uczeń, który ze sprawdzianu otrzymał ocenę niedostateczną może go poprawiać tylko raz w ciągu dwóch tygodni od daty zapoznania się z oceną, w trybie ustalonym przez Nauczyciela. Każda ocena z poprawy sprawdzianu jest wstawiana do dziennika.
- Uczeń, który nie był obecny na sprawdzianie z przyczyn usprawiedliwionych ma obowiązek w terminie dwóch tygodni przystąpić do sprawdzianu. W przypadku dłuższej usprawiedliwionej nieobecności Ucznia, Nauczyciel indywidualnie ustala z Uczniem tryb i termin zaliczenia materiału objętego sprawdzianem.

2. Kartkówki

- Kartkówki nie muszą być zapowiedziane.
- Mogą obejmować materiał z trzech ostatnich tematów; mogą być formą sprawdzenia pracy domowej i przygotowania do zajęć.
- Oceny z kartkówki nie są poprawiane.
- Jeśli Uczeń był nieobecny w szkole i opuścił kartkówkę lub nie pisał jej z powodu zgłoszonego nieprzygotowania, „szczęśliwego numerka”, to powinien ją napisać na najbliższej lekcji lub w terminie ustalonym z Nauczycielem.

Dla prac pisemnych z punktowanymi odpowiedziami obowiązują następujące kryteria procentowe:

Progi procentowe	Ocena
0% - 49%	niedostateczny
50% - 55%	dopuszczający
56% - 74%	dostateczny
75% - 90%	dobry
91% - 95%	bardzo dobry
powyżej 95%, w tym zadania z*	celujący

3. Pisemne prace domowe

- Ocenie podlegają prace domowe obejmujące większy zakres materiału i są zapowiadane z kilkudniowym wyprzedzeniem (mogą one dotyczyć wszystkich Uczniów lub chętnych).
- Kryteria oceny prac domowych:
 - poprawność merytoryczna;
 - forma i treść;
 - samodzielność;
 - rzetelność i staranność.

B. Zasady oceniania wypowiedzi ustnych

- Odpowiedź przy tablicy z materiału obejmującego trzy ostatnio realizowane tematy.
- Aktywność na lekcji, która jest nagradzana plusami (3-4 plusy to ocena „dobry”, 5-6 plusów ocena „bardzo dobry”).
- Praca w grupach – na ocenę ma wpływ umiejętność współpracy, komunikacji, tempo pracy, wkład własny.
- Prezentacja uzgodnionego z Nauczycielem tematu lub projektu.

C. Wagi przypisywane poszczególnym formom aktywności

1. Poszczególnym formom aktywności przypisywane są następujące wagi:

Forma Aktywności	Waga	Komentarz
Sprawdzian	3	
Kartkówka	2	
Odpowiedź ustna	2	
Zadanie	2	tekstowe, problemowe, praktyczne, projekt
Prezentacja/obserwacja doświadczenia	2	
Praca domowa	1	
Aktywność/praca w grupach	1	
Referat/prezentacja multimedialna	1	wykorzystanie różnych źródeł informacji, stosowanie wiedzy w życiu codziennym
Inne	1	

2. Średnia ważona:

Podstawą do wystawiania oceny śródrocznej i rocznej będzie średnia ważona (SW) otrzymanych ocen (O), którym przyporządkowano wagi (W), obliczona według wzoru:

$$SW = \frac{\sum O_i W_i}{\sum W_i}$$

3. Przykład liczenia średniej ważonej:

$$SW = (6 \cdot 1 + 3 \cdot 2 + 5 \cdot 2 + 3 \cdot 3) / (1 + 2 + 2 + 3) = 3,88$$

Uczeń uzyskuje – ocenę dobrą

Uwaga: Przy liczeniu średniej ważonej do oceny z „+” dodaje się 0,5, a od oceny z „-” odejmuje się 0,25.

PRZEDMIOTOWE OCENIANIE Z CHEMII

- Zależność oceny semestralnej i rocznej od średniej ważonej pokazuje tabela:

Średnia ważona SW	Ocena semestralna / roczna
$sw < 1,90$	1
$1,90 \leq sw < 2,90$	2
$2,90 \leq sw < 3,80$	3
$3,80 \leq sw < 4,80$	4
$4,80 \leq sw < 5,50$	5
$sw \geq 5,50$	6

- Przy ustalaniu oceny rocznej brana jest pod uwagę średnia ważona ze wszystkich ocen bieżących z pierwszego i drugiego semestru.
- Uczeń może otrzymać ocenę pozytywną na koniec roku, jeśli z drugiego semestru uzyskał średnią ważoną, co najmniej 1,90.
- Uczniowi, który na pierwszy semestr otrzymał ocenę niedostateczną i go zaliczył, przyjmuje się średnią ważoną 1,90 za ten semestr.
- Ostateczną decyzję o ocenie śródrocznej i rocznej podejmuje Nauczyciel kierując się wynikami uzyskanymi przez Ucznia, całokształtem jego pracy w ciągu roku szkolnego, jego podejściem do przedmiotu oraz wywiązywaniem się z obowiązków na zajęciach (tzw. „czynnik ludzki”).
- Uczeń, który na semestr otrzymał ocenę niedostateczną, może zaliczać (Uczeń klasy z rozszerzonym programem nauczania chemii ma obowiązek zaliczać) ten semestr w terminie i formie ustalonej z Nauczycielem.
- Przedmiotowe ocenianie z chemii jest formą kontraktu z Uczniem i podlega ewaluacji.

V. Kryteria oceniania

A. Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny:

1. Celujący (6)

Ocenę celującą otrzymuje Uczeń, który spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:

- posiadał dodatkową wiedzę wykraczającą poza program nauczania chemii, samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania;
- potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania bardzo trudnych zadań i problemów w nowych sytuacjach;
- biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami używając terminologii fachowej oraz proponuje rozwiązania nietypowe;
- samodzielnie planuje wieloetapowe eksperymenty, przeprowadza je, analizuje wyniki;
- formułuje hipotezy i weryfikuje je jakościowo i ilościowo;
- jego wypowiedzi mają przemyślaną konstrukcję, nie zawierają żadnych błędów;
- prowadzi zeszyt, korzysta z własnych notatek, podręcznika, innych materiałów dydaktycznych, dodatkowych lektur i innych źródeł informacji oraz ocenia wiarygodność tych źródeł;
- osiąga sukcesy w olimpiadzie chemicznej albo konkursach chemicznych.

2. Bardzo dobry (5)

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje Uczeń, który opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określonych programem nauczania chemii w danej klasie oraz:

- swobodnie podaje i omawia przykłady ilustrujące poznane prawa;
- proponuje metody badań, bada i ustala zależności między poznanymi wielkościami fizykochemicznymi;
- dokonuje analiz i porównań;
- wyprowadza, wyjaśnia i uzasadnia związki między poznanymi wielkościami chemicznymi;
- samodzielnie i sprawnie posługuje się metodami algebraicznymi i graficznymi w złożonych zadaniach, łączących wiadomości z różnych działów, stosując posiadaną wiedzę w nowych sytuacjach;
- porównuje, interpretuje, wyjaśnia i uogólnia zależności między wielkościami i pojęciami chemicznymi;

- samodzielnie analizuje różne zjawiska i objaśnia otaczającą go rzeczywistość w oparciu o podstawy naukowe, teorie i modele, formułuje hipotezy i weryfikuje je;
- planuje i wykonuje eksperymenty, analizuje je, dokonuje opisu;
- korzysta z literatury popularnonaukowej i fachowej
- swobodnie posługuje się językiem chemicznym w pełni samodzielnie budując wypowiedzi, popełnia sporadycznie drobne pomyłki;
- prowadzi zeszyt, korzysta z własnych notatek, podręcznika, innych materiałów dydaktycznych i dodatkowych lektur oraz ocenia wiarygodność tych źródeł.

3. Dobry (4)

Ocenę dobrą otrzymuje Uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania chemii w danej klasie na poziomie przekraczającym wymagania zawarte w podstawie programowej oraz:

- umie badać i interpretować poznane zależności między wielkościami chemicznymi;
- umie interpretować wykresy;
- podaje przykłady ilustrujące poznane prawa;
- umie wyjaśnić na czym polegają poznane zjawiska;
- stosuje poznane wzory i prawa, samodzielnie i sprawnie posługuje się metodami algebraicznymi w typowych sytuacjach zadaniowych;
- wyjaśnia, uzasadnia, analizuje, porównuje i interpretuje związki między poznanymi wielkościami;
- umie zaplanować proste eksperymenty, dokonać obserwacji i zapisywać ich wyniki;
- w wypowiedziach sporadycznie popełnia błędy merytoryczne;
- prowadzi zeszyt, korzysta z własnych notatek, podręcznika i dodatkowych lektur.

4. Dostateczny (3)

Ocenę dostateczną otrzymuje Uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania chemii na poziomie nie przekraczającym wymagań zawartych w podstawie programowej oraz:

- umie posługiwać się nomenklaturą chemiczną, wzorami podstawowych związków;
- zna pojęcia i definicje podstawowych pojęć i wielkości chemicznych występujących w programie nauczania chemii;
- umie interpretować poznane prawa chemiczne;
- umie odczytywać dane z tablic i prostych wykresów, podaje przykłady ilustrujące poznane prawa;
- stosuje poznane wzory i prawa w prostych problemach;
- umie wykonywać obserwacje i opisywać je jakościowo;
- umie wykonywać proste doświadczenia według instrukcji i zapisywać ich wyniki;
- w wypowiedziach popełnia błędy merytoryczne;
- prowadzi zeszyt, korzysta z notatek i z podręcznika.

5. Dopuszczający (2)

Ocenę dopuszczającą otrzymuje Uczeń, który ma braki w opanowaniu podstawy programowej, ale braki te nie przekreślają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy z chemii w ciągu dalszej nauki oraz:

- rozumie pytania i polecenia;
- umie posługiwać się symbolicznym zapisem pierwiastków, prostych związków i reakcji chemicznych;
- zna pojęcia i definicje podstawowych pojęć i wielkości występujących w materiale nauczania chemii;
- umie stosować posiadane wiadomości do wykonywania elementarnych obliczeń w bardzo prostych sytuacjach zadaniowych o niewielkim stopniu trudności;

- umie wykonywać podstawowe obserwacje prostych eksperymentów i opisywać je jakościowo;
- umie wykonywać bardzo proste doświadczenia pod kierunkiem nauczyciela;
- w wypowiedziach popełnia liczne błędy merytoryczne;
- prowadzi zeszyt i korzysta z podręcznika.

6. Niedostateczny (1)

Ocenę niedostateczną otrzymuje Uczeń, który nie opanował wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej z chemii, a braki w wiadomościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu oraz:

- nie rozumie pytań i poleceń;
- w wypowiedziach popełnia bardzo poważne błędy merytoryczne;
- nie umie obserwować i opisywać zjawisk;
- nie umie planować i wykonywać doświadczeń i analizować ich;
- nie umie interpretować wykresów i danych;
- nie umie korzystać z praw i zasad chemii do wyjaśniania wybranych zjawisk zachodzących w przyrodzie.

VI. Uwagi końcowe

Przedmiotowe ocenianie z chemii jest formą kontraktu z Uczniem i podlega ewaluacji.

Opracowała:

Ewa Serafin _____

Ewelina Bator _____